

**РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ
СТУДЕНТІВ ПРИ НАВЧАННІ ХІМІЇ**Біла Г. М.¹, Антрапцева Н. М.², Коречко С. А.²¹Національний університет харчових технологій, Київ, Україна²Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна
aspirant_nubipu@ukr.net

На сьогодні процес навчання хімії у вузі являє собою досить складне завдання. Ситуація ускладнюється тим, що студенти не тільки недостатньо підготовлені до засвоєння хімічного матеріалу, але й часто з достатньо низьким рівнем інтелекту. Це накладає серйозні обмеження на весь комплекс підготовки майбутнього компетентного фахівця і висуває розвиток інтелектуальних можливостей студентів як одне з найперших завдань в умовах сучасного вузу.

У доповіді обговорюються різноманітні принципи, прийоми, методи і методики організації навчального процесу, що застосовують на кафедрі загальної хімії Національного університету біоресурсів і природокористування України для вирішення цієї задачі. До них відноситься, наприклад, проблемно-дискусійний метод навчання, науковість, доступність і системність при викладанні матеріалу тощо. Ефективними в цьому плані виявилися інтелектуальні тренінги, проблемні семінари, електронні підручники. Великою популярністю серед студентів користуються й такі форми роботи, як наукові дискусії. Це своєрідні інтелектуальні вправи для розуму, в результаті яких народжується істина. При цьому робиться акцент не тільки на наукових проблемах, але й на проблемах повсякденного життя, виробничого характеру.

В доповіді наводяться конкретні приклади навчальних хімічних проблем для колективного дискусійного обговорення та організації їх вирішення на семінарському занятті. Особлива увага приділяється фундаментальним науковим основам загальної і неорганічної хімії, які сприяють розвитку таких елементів хімічного мислення як аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизація, абстрагування, формулювання понять, постановка і вирішення проблемних ситуацій. При цьому пріоритетними є прийоми, що дозволяють узагальнити, проаналізувати й пояснити матеріал, максимально наближаючи викладання предмету до сучасного стану хімічної науки.

Частина завдань спрямована на розвиток навичок аналітичного мислення і передбачає глибокий аналіз навчального матеріалу. Для цього студентам пропонується провести логічні кореляції, скласти порівняльну характеристику, використовуючи довідковий матеріал, дати пояснення еволюційному перетворенню, вказати відмінність гіпотез та інше.

Розглядаються позитивні результати, що виявилися у разі застосування для узагальнення й систематизації знань такого методу розвитку інтелектуальних можливостей, як порівняння. Оскільки кількість хімічних формул, фактів, правил, закономірностей запам'ятати важко, під час порівняння матеріалу студентам пропонується самостійно скласти зведені таблиці, графіки, схеми, в яких формули, закони, правила систематизовані за певними ознаками.

Такий підхід, на наш погляд, розвиває інтелектуальні можливості студентів завдяки набуттю навичок виявляти причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати, систематизувати та узагальнювати інформацію, перетворюючи її на знання й уміння.

Отже, ефективна комбінація різноманітних принципів, підходів, методів, засобів активізує процес розвитку інтелектуальних можливостей студентів і забезпечує підготовку компетентного фахівця, який володіє системою сучасних знань, умінь, стилем мислення, системою високих інтелектуально-професійних якостей.